

Merkúr-átvonulás a déli féltékerőről

Május 7-én volt szerencsénk megnézni a Merkúr átvonulását a Nap előtt. Mivel a legtöbb átvonulásonk még mindketten süldő csillagásztanokok voltunk, ezért azt nem láttuk, s nagyon készültünk már erre a napra, hogy megfigyelhessük életünkben először ezt az érdekes jelenséget.

A bemutatással egybekötött megfigyelést a Sydney-i Egyetem Fizika Iskolájának rádiótávcsövekkel telehíntett tetőteraszáról végeztük egy 11 hüvelykes Schmidt Cassegrain-távcsővel (napszűrő fólián keresztül), illetve egy 20 cm-es Dobsonnal. Ez utóbbihoz az átvonulás előtt rögtönöztünk kartondoboz, fehér papírlap, ulló és cellux segítségével egy „Merkúr-néző projektor interleszt”. Mivel az egyetemen egy délelőtti körlevélben széleskörűen meghirdelték a jelenséget, ezért sok emberre számítottunk.

Helyi idő szerint délután 3:15-kor pillantottuk meg az első merkúrdarabkát a Nap peremén (Időmérésről a tolongó és enyhén agresszív távol-keleti egyetemisták miatt szó sem lehetett). A Merkúr Nap elé vonulásával párhuzamosan egyre nőtt az érdeklődők száma is. Sajnos nem csak kérdésekkel állandóan bombázó emberekhől lett egyre több, hanem a felhők is úgy gondolták, nagyobb szerepre vágnak az események során. Bő másfél óra után, 16:50 körül már nem tudtuk tovább követni a Merkúr vonulását, mivel a Napot teljesen eltakarták a besűrűsödő fátyolfelhők (előtte – talán vigasztalóan – csodaszép melléknapokat produkáltak). Ezután hamarosan lenyugodott a Nap Sydneyben, mi pedig sajnálkozva informáltuk a külső érdeklődőket, hogy – a kb. 100–150 hallgatóval

és kollégával szemben – idén kinaradtak a látványosságból. A napfoltcsoport a Merkúrral szembeni oldalon, a közbűlső „óriási” napfolt, a Schmidt-Cassegrainben 100x-os nagyítás mellett feltűnő granuláció – s közöttük a lassan vonuló golyóbis, a Merkúr. Szurkoltunk a hazai észlelőknek, s az e-mailben, SMS-ben kapott hírek alapján Magyarország sem maradt ki ebből a csodából, ami igazán örömteli. Közben léleekben már előretekiintünk a nagy Mars-oppozícióra, amikor külső szomszédunk heteken keresztül 70–72 fokos magasságban fog delelni...

Derekas Aliz-Kiss László

www.makszutov.hu
info@makszutov.hu
tel. (20) 984-9302

Thousand Oaks mély-ég szűrők Deep Sky, UHC, OIII, H-Beta szűrők	24 000 Ft
Sirius Optics szűrők MinusViolet, Planetary Contrast stb szűrők	27 000 Ft
Celestron NexStar 4 102/1325-ös Makszutov-Cassegrain optika, GoTo vezérlés, StarPointer, 26 mm-es okulár	135 000 Ft*
Mede ETX 90 EC 90/1250-es Makszutov-Cassegrain optika, elektromos kézelvvel, Rx21-es kereső, 26 mm-es okulár	122 000 Ft*
Burgess Optical binokulárok 8x60 / 15x70	25 000 Ft / 39 900 Ft
20x80 / 25x100 B	69 900 Ft / 129 900 Ft
* használt termék. Az árak 1 év (használt termék esetén 3 hónap) garanciát tartalmaznak.	

OPTIKA BAZÁR

72/500, 80/230 akromát és tubus, 10x80 TZK állványon (óriásbinokulár), óriás képtartó prizma (50 mm).
Zeiss, Tenta, MUM lúncső, 8x30, 7x35, 12x45, 13x70, 10x80. Zeiss binokuláris bonéd.
105/1200 tubus, 31,7/24,5 fókusztávolsággal.
180/1000 Newton Varga-tükörrel, állványon.
300/1800 diffrakciótávollal tükör garanciával.
Segédtükrő 30–80 mm-ig.
Szinte mindent átveszek, beszerzek.

JENAM 2003

Az Európai Csillagászati Társaság 12. Találkozóját ebben az évben augusztus 25. és 30. között Budapesten rendezik. A rendezvény egyben a Közös Európai és Nemzeti Csillagászati Találkozó is (Joint European and National Astronomy Meeting – JENAM). Az Európai Csillagászati Társaságon kívül az MTA Konkoly Thege Miklós Csillagászati Kutatóintézete és az Eotvos Loránd Fizikai Társulat a rendezvény szervezői. A találkozóra előreláthatóan kb. 300 csillagász érkezik.

A konferencia felöleli a csillagászat és az asztrofizika alapvető területét, és az elkövetkező évtizedek főbb kihívásaira koncentrálna. A találkozó során mind az alapvető csillagászati ismeretek, mind az izgalmas új megfigyelési és elméleti asztrofizikai eredmények területekre kerülnek a terület szakértőinek előadásában.

A konferencia helyszíne az ELTE TTK I. Ágymányosi (Pázmány Péter sétány 1/c.) épülete. A konferencia nyelve angol, leszámítva a nagyközönségnek szánt ismeretterjesztő előadást. Ez utóbbit augusztus 26-án 19:30-kor tartja Kolláth Zoltán (MTA Konkoly Thege Miklós Csillagászati Kutatóintézete) „Az Univerzum zenéje” címmel.

A délelőtti időszakban hallhatók az összes résztvevő érdeklődésre számot tartó összefoglaló és kiemelt előadások. Ezek után több kisebb konferencia (*mini-symposium*) fut párhuzamosan:

Augusztus 27–30.

Radio Astronomy at 70: from Karl Jansky to microjansky

Augusztus 26–27.

Gravitational Astrophysics

Augusztus 29–30.

Galactic Dynamics

Augusztus 26–27.

Active Stars and interacting binaries
(The palette of magnetic phenomena from active stars to the Sun)

Augusztus 26–27.

Dynamics of Formation, Evolution and Stability of Planetary Systems

Augusztus 29–30.

Synergies in Wide Field Observations

Augusztus 26–27.

The UV Sky, linking the present to the future

Augusztus 26–27.

The early phases of star formation

Augusztus 29–30.

Physics of Gamma-Ray Bursts

Augusztus 29–30.

Astroseismology and Stellar Evolution

Augusztus 26.

Astronomy Education in Europe

Tudományos Szervezőbizottság:

Balázs Lajos (Magyarország, társelnök), Harvey Butcher (EAS, Hollandia, társelnök), Susi Collin-Zahn (Franciaország), Érdi Bálint (Magyarország), Fejes István (Magyarország), Gerry Gilmore (Nagy-Britannia), Leonid Gurvits (Hollandia), Mary Kontizas (Görögország), Michael Perryman (EAS, Hollandia), Peter Shaver (ESO), J.P. Swings (Belgium)

Helyi Szervezőbizottság:

Balázs Lajos (CSKI), Érdi Bálint (ELTE), Fejes István (KGO), Hegedűs Tibor (Bajai Obszervatórium), Holl András (CSKI), Jankovics István (Gothard Obszervatórium), Kolláth Zoltán (CSKI), Szabados László (CSKI), Szatmáry Károly (SZTE)

A konferencia honlapja:

<http://www.konkoly.hu/jenam03/>